

צידה לדרך:

עלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

יו"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

פרשת פי תצא

עלון מס' 15

בדרך הזמן

עלון זה מוקדש לזכות החתן והכלה
מנחם מענדל וחיה מושקא בלינוב

הרחמים והסליחות. ימים אלו נקבעו לימי סליחה ומחילה לאחר חטא העגל, כאשר משה רבנו עלה לשמים בראש חודש אלול והרבה והפציר בתחנונים עד שלאחר ארבעים יום בדיוק, בעשירי בתשרי - ביום הכפורים, הוא זכה שתפלתו נענתה והקב"ה נענה ואמר: "סלחתי כדברך".

ראוי לבחון את משמעותו של הפסוק "אני לדודי ודודי לי". מה הוא מלמד אותנו על עבודת התשובה הנדרשת מפל אחד מאתנו בימים הללו?

מספרים על תלמיד חכם עני, שעמל כל ימיו על התורה והתפלה וכמעט לא הביא פרוטה הביתה. מבחינה כספית, הוא שרד בקושי את שנות גדול הילדים, אה כשהגיעו בנותיו לפרק הנשואין, לא היתה בקדו פרוטה לחתן אותן. הוא פנה לצדיק ובקש עצה, והצדיק הבטיח לו גם גלוי: "אתה תזכה בקרוב בפרס הגדול בלוטו ותחתן את הילדים בכבוד".

האיש יצא מאשר, אה אחרי שבוע חור לצדיק, שבור. "ההגלה השבועית התקמה,

בימים אלו של תחלת חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות, נצבים אנו על פתחה של שנה חדשה. בראש השנה יושב מלה מלכי המלכים על כס המשפט ודן את כל באי עולם, יחידים ורבים. מי יחיה ומי ימות... פרנסה ובריאות... ברכה והצלחה... חודש אלול הוא חודש של הכנה, בו מטהרים את הנפש וחוזרים בתשובה, ומכינים את עצמנו להיות ראויים לקבל את פני המלה ביום הרת עולם, הלא הוא ראש השנה.

ראשי התבות המפרסמים ביותר של חודש אלול, המוכאים ככר בספרים קדמונים כמו רבנו ה'אבודרהם' והאר"י הקדוש, הם: "אני לדודי ודודי לי".

פסוק זה - המוכא בשיר השירים ומבטא את אהבת הקב"ה לעם ישראל, חביב במיוחד על עם ישראל משום סופי התבות שלו, המרמזים על הסגלה המיוחדת של התקופה. סופי התבות של המלים "אני לדודי ודודי לי" הם האות י', המכפלת ארבע פעמים - בגימטריה ארבעים, כמנין ימי תקופת

בְּדֶרֶךְ הַשֵּׁם

הפסוק מלמד שעלינו לעשות את הצעד הראשון 'לקראת' הקב"ה. קדם כל - אני לדודי, ואז - ודודי לי. בחדש זה נקבל על עצמנו להגביר את הכוונה בתפלה, שתהא תפלה יציבה ורגועה, לעורר את עבודת הלב. להתחזק בתורה, בלמודה ובקיום מצוותיה. בחדש זה, יש הנוהגים להגיה ולבדק את התפלין והמזוזות מחשש פסול. נוהרים יותר בהקפדה על כשרות, שמירת הגוף - העינים והלשון לדרך השם. בחדש אלול אף משתדלים במצות הצדקה, שבכחה להציל ממנות לחיים. באלול רגילים הדרשנים לעורר, כי עוף שמתפלש בבץ, בעל הלול יכול לנקות אותו מהיום ועד מחר, אף הדבך לא יועיל הרבה. אולם אם העוף ינענע את הכנפים בעצמו, הוא יתנקה ברגע אחד...

ולא זכיתי". הצדיק התפלא. "זה לא יתכן. התפללתי עליה מכל הלב והייתי בטוח שתזכה. נו, נמתין לשובע הבא ובודאי יתרחש גס". שוב חלף שבווע, ושוב חזר האיש, קודר. "לא זכיתי". שאל אותו הצדיק. "קניית פרטים לוטו?". "לא", אמר האיש, "חשבת שיהיה גס, ולא ראיתי צרה לעזר לקדוש ברוך הוא..." חדש אלול מגיע, ואצל כל יהודי זו מיתר בלב. כל אחד רוצה להתעורר ולחיות יותר בעמק את הימים הללו, אף אם אין לנו חשק להתאמץ ואנו רוצים שמישהו אחר יעשה את העבודה בשבילנו, שהקדוש ברוך הוא יחולל גס ונקום בבקר טהורים וזכים יותר, בלי מחשבות זרות ובלי דבורים אסורים, כל השאיפות הללו נעלות ויפות, אף לא יכולות להתממש ללא השתדלות מצדנו.

בְּדֶרֶךְ הַפְּרָשָׁה

ללמדנו שהלשון היא המסכנת באיברי האדם. איש אחד בא לרב ואמר: "האם שמעת כבר מה שמספרים על הידיד שלך?" "לא", ענה הרב, "אבל לפני שאתה מספר, תגיד לי: האם העברת את השמועה על ידידי דרך שלש המסנגות?" "אלו מסנגות?" שאל האיש. "הראשונה, מסנגות האמת" אמר הרב, "האם, אתה בטוח שהדבך שאתה עומד לספר לי על ידידי הוא אמת?" האיש הסס: "בעצם, אני לא בטוח. אני רק שמעתי את הספור ממישהו. ומה... המסנגות השנייה?" "המסנגות השנייה", אמר הרב, "היא מסנגות הטוב, האם הדבך שאתה עומד לספר לי על ידידי הוא דבר טוב?"

בפרשתנו נלמד על אסור לשון הרע. "לא תלה רכיל בעמיה" אסור חמור לפטפט ולרכל על הזולת. 'שמירת הלשון' היא משימה מחייבת עבור כל יהודי, כי ב'לשון הרע' יש אסורי תורה רבים מאד. מספר על ילד שטייל בגן החיות, והבחין כי מרבית בעלי החיים כלואים בתוך שטח המקור בגדר אחת, אף ישנם בעלי חיים עם גדר כפולה. לשאלתו, הסבירו לו כי לאלו המסכנים ביותר יש שמירה יתרה, כלוב כפול... חייב אדם לשמר על עיניו מהסתכלות אסורה - ולענינים יש 'גדר', עפעפים. גם לאזנים, עליהם צריה לשמר מהאזנות אסורות, יש 'גדר אחת' - עליית האזן, שנתן לאטם בה את השמיעה. אולם ללשון יש 'גדר כפולה' - היא נכלאת מאחורי סורג ובריח, השנים והשפתים,

"להפך", אמר האיש, "זה משהו אים ונורא, והשלישית?"

"השלישית היא המסגנת של הנחויץ" המשיך הרב, "האם זה נחויץ לספר לי את הדבר הנורא על ידידי, שספק אם הוא אמת?" אחרי מחשבה אמר האיש: "לא, אין זה נחויץ

כל כה".
"אם כה", אמר הרב, "כדאי שתשתק".
נקפיד לצמצם את הדבורים המיתרים על הזולת, בפרט כאשר הדבורים הללו עשויים לפגוע, להזיק או להעליב. נזכר כי "שומר פיו ולשונו - שומר מצרות נפשו".

פדרה המצוה

מצות השבת אבדה היא מצוה חשובה מאד הנלמדת בפרשת השבוע: "לא תוכל להתעלם, השב תשיבם לאחיה".

מספר על יהודי שהלך ברחוב, ולפתע ראה שרשרת זהב טהור! שמח, סוף סוף מן השמים זמנו לידו מצוה! הרים את השרשרת, טמנה בכיסו, ומהר לכתב מספר מודעות ולהדביק בקרבת מקום כדי להודיע בהן על מציאתה של שרשרת זהב. על המאבד לגשת לכתבת פלוגית, שם יוכל לקבלה על פי סימנים. עבר שבוע, עברו שבועים, חדש וחדשים, ואיש לא בא.

כעבור שנה, הגיע אדם ומסר את סימני השרשרת, לפרטי פרטים. רשם המוצא את הסימנים, ואמר: "תמתין כאן. אכנס ואראה האם הסימנים נכונים".

נכנס לחדר השני, הוציא את השרשרת מהמגרה, ועיז בה בתשומת לב לראות אם אכן אלו סימניה. השיבה למקומה, חזר אל החדר, ואמר לאותו אדם: "נא להמתין עוד מעט. תכף אשוב". ויצא מן הבית.

כעבור כמה דקות שב, אך לא לבדו חזר! בזה אחר זה נכנסו האנשים שהביא עמו, עד שמלאו את סלון הבית. בעל הבית נכנס אחרון, נושא ביזו של כבוד, שהביא מחנות המכלת. הושיט ידו לסל, והניח על השלחן לחמים וסלטים, דגים מעשנים ומטעמים.

"טלו ידיכם, רבותי, לסעדת מצוה" - אמר לשמונה האנשים שהתלוו אליו. "אבקשה", אמר לאורחו "טל גם אתה ידיה, וגם אני אטל ידי". תמחו הכל, ונטלו ידיהם. בצעו על הפת ובעל הבית מזג יין לפוסות. "לחיים", אמר בשמחה.

שאלוהו: "מה סבת השמחה? סיום מסכת או סעדת אנוחה?" "לא ולא", אמר, "סעדת מצוה היא זו, פשוטה כמשמעה! לפני שנה מצאתי שרשרת זהב, והיום בא בעליה לתבעה. מסר סימניה, בדקנות. ועתה, לשם יחוד קדשא ברירה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, הריני מוכן ומזמן לקיים מצות עשה כמו שכתוב בתורה: "השב תשיבם לאחיה". ויהי נעם ה' אלקינו עלינו, ומעשה דינו כוננה עלינו,

קרן ההסעות
גלגל ההצלה של ילדי ישראל!

1700-50-66-22

מס' כ"ב בית ארבעה עשר חדרים בני 100 מטרים רבועים ממוקם ברחוב יפו 100 תל אביב

**ההתרגשות...הדמעות...
החששות...הקורונה...הקפסולה...
גדולי ישראל במכתבם למאמצים ילד בקרן ההסעות:**

"ובשכר זה יזכו לרוב נחת דקדושה
מכל יוצ"ח היקרים נ"י מידה כנגד מידה"

**זמן
אלול
התחיל!**

להשיב נשמות, להגביר פעילות תורנית ורשום למוסדות חנוך תורניים. מלויים את נערי בתי הספר לשיבות הקדושות, ומסיעים להוריהם בכל שלבי המעבר המקדש. אם שמחה כה רבה נגרמת בהשבת שרשרת - נקל לשער איזו שמחה גדולה יש בשמים עם השבת נפש מישראל לכור מחצבתה! אדם שמח כשמשיבים לו אבדה, נחשב על השמחה שאנו גורמים לאבינו שבשמים בהשבת 'בן תועה' לאביו, השבת נפש יהודי למקור הקדשה!

ומעשה ידינו כוננהו" - הוציא את השרשרת ונתנה לאורח בשמחה עצומה! ספור נאה. אולם בעלי המוסר מוסיפים פי לא רק את מומן הזולת חובה עלינו להשיב לו. הגמרא אומרת שאם "אבדת ממונו" כה, "אבדת גופו" על אחת כמה וכמה. נוסף ונאמר, שאם "אבדת גופו" כה, "אבדת נפשו" על כמה וכמה! הרי מטלת עלינו חובת השבה, חובה מן התורה. השבת חמורו של יהודי אינה פחותה מהשבת נשמתו של יהודי לאבינו שבשמים! רבני ופעילי 'קרן ההסעות' שלוחי בית ישראל

- בפרשת פי תצא מופיעות מצוות רבות מאד, המניין הכי גבוה מכל פרשיות התורה. כמה מצוות יש בפרשתנו?
- את הפסוקים האחרונים בפרשת פי תצא אנו קוראים פעם נוספת בכל שנה, וקריאתה היא 'מצוה מדאורייתא'. במה עוסקים פסוקים אלה?

שאלו לנו למייל: zaida@kerenh.org.il או לפקס 03-8004455 ומי שפותר את החידות - נפרסם את השם שלו עם הפתרון בעלון הבא.

תשובות לשאלות פרשת עקב

- ☀ מלך ישראל מצוה לכתב שני ספרי תורה. היכן מניח כל אחד מהם? ספר תורה אחד מנח בבית גנזיו, והשני - צמוד אליו בכל מקום שנמצא.
  - ☀ כתבו לפחות 2 'ראשי תבות' הרמוזים במלה: "אלול". "אני לדודי ודודי לי" "ומל ה' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך".
- הפותרים: יהודה ש. | שלמה זאב ל. | אלחנן ר. | אביגדור ה. | שרי ל. | עדי ס. | רותי ה. | אילה ה.

מעונינים להנציח את העלון הבא לזכות יקירכם?
צרו איתנו קשר במייל: zaida@kerenh.org.il

**רוצים את העלון אצלכם?
שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il ונשלח אליכם!**

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ד 95-659-804-5 התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדרים פלוס" בדחבי הארץ